

VELI DEDI

MATERIAL LEKSIKOR NGA KRAHINAT

Në këtë numër po botojmë fjalë e shprehje që përdoren në krahinën e Gollapit dhe që janë kumtuar nga Veli Dedi. Janë dhënë këtu fjalë e shprehje që nuk përfshihen në «Fjalorin e gjuhës shqipe» (1954), si dhe fjalë e shprehje me një kuptim tjetër ose me një trajtë dialektore të ndryshme nga ajo që jepet në këtë Fjalor. Fjalët janë dhënë sipas sistemit të çerdhes, me qëllim që të vendoset lidhja fjalëformuese ndërmjet tyre dhe, kur s'ka qenë nevoja, për fjalët e prejardhura nuk është dhënë asnjë shpjegim.

Fjalët si dhe shpjegimet e ilustrimet e tyre me shembuj janë dhënë nga autori, kurse redaktimi e përgatitja për shtyp e këtij materiali është bërë nga Jani Thomaj, bashkëpunëtor shkencor në Institutin e gjuhësisë e të letërsisë.

REDAKSIA

allahó *vetv. vjet. fet.* Bëj allah.

ándshëm *ndajf.* Me ëndje, me qef, p.sh. *Andshëm agët tue kujtue gratë / I zuni gjumi e filluen me krratë.*

áraz (-s) *ndajf.* Me këmbët e para lart, arithi (për kalin, cjept kur zihen njëri me tjetrin etj.); *fig.* për njerëzit kur zihen ose luftojnë.

balták,-u *m.* Vend me baltë, baltovinë, p.sh. *Kanë ra me fjetë / në baltak shtratin e kanë gjetë.*

bardh *jokal.* (edhe *bardhon*). Duket e bardhë në një sfond të errët, dallohet si e bardhë, pa shkëlqim, p.sh. *Çadrat poshtë bardhin në fusha / Turqit në mal i han arusha.*

belegtó *jokal.* Rrah gjoksin për trimëri, p.sh. *Udhët e fatit i përcak-tuen, / Me mejdane e prita u belegtuen.*

biçák,-u *m.* Armë e bardhë, e gjatë gati sa shpata, që mbahet në sylah, p.sh. *Me i sundue Rekë e Llap, / Me dagri e me biçak, / Me litar e me kërbaç.*

brámull,-i *m. sh. bramuj,-t.* Mashkulli i bletës, bletë mashkull, p.sh. *Bramujt mjaltën të gatëshme e donë, / Prandaj bletët i shkatërrojnë.*

bricák,-u *m.sh.* -ë, -ët. Guri i strallit, që përdoret për të ndezur eshkën.

bricór/e,-ja *f.sh.* -e, -et, edhe *bric/ë,-a* *f. sh.* -a, -at. Armë brezi me strall (me bricak).

cípërr *mb.* Që i ka gjitë të vegjël, të pazhvilluar e që jep pak qu-mësht (dhi, dele, lopë), p.sh. *Oda pak me cerga e kashtë, / Do dhi cipërra pa pojatë.*

coftí,-a f.sh. -, -të. Coftinë, ngordhësinë, p.sh. *T'i mbrosh rrugës nga zogjët e zi, / Se korbi sqepin e ka për cofti.*

cokás jokal. 1) Trokas (në derë), p.sh. *Kush je në derë që po cokat?*
2) Kalit kosën me çekiç, p.sh. *cokas kosën; (Fgjsh) fig. si mb. cokatun (i,e) i prekur në tru, i luajtur mendsh.*

currél,-i m. Curril, p.sh. *Shtërngon belin e po bërtet, / Prej plagëve gjak currel po qet.*

çaldís kal. I bie daulles (tupanit); si f. *çalldisj/e, -a* veprimi sipas *çalldis*; edhe *çallgi, -a* rënja e shumë daulleve (tupaneve).

çark, -u m. Mekanizmi ngrehës e shkrepës i armëve të vjetra; vetë arma, p.sh. *Po, kur Sheqiri i tregoi çarkun, / Me shpinë dashti me mbulue barkun.*

çatalloj kal. I vë degë-degë, si çatalle, një këtej një andej, p.sh. *Në ar e serm veshjes larmue, / Në sylah armët çatallue; çatalloj sytë shikoj me një sy majtas e me tjetrin djathtas.*

dagrí, -a (edhe *dargi, -a*). f. Pushkë shumë e vjetër me të mbushur nga gryka, shkrepej me eshkë.

dajmní ndajf. Gjithmonë, p.sh. *Në kazan zihen për dajmní.*

dallgís kal. I jap dallgë, bëj të ketë dallgë, p.sh. *Me yje qiellin e qindis / Me valë detin e dallgis; dallgi, -a* f. të qenët me dallgë; *dallgisj/e, -a, f.*, veprimi sipas kuptimit të foljes *dallgis*; fig. për njeriun kur ka marrë valë, dallgë; *dallgisun (i, e), mb.*

dijenój kal. Vë në dijeni, njoftoj, p.sh. *Xhinën jasht i kam dijenue, / Që të bahen gati me luftue.*

dredh jokal. Eci përpara me vështirësi e duke dredhuar, p.sh. *Shkretton, duke dredhur përpara.*

druní, -a f. Pjesa e drunjtë (e armës ose e diçkaje tjetër), p.sh. *Të ngrime në ar e kish namlinë, / Me fije serme qindisë druninë, / Me hanë hahej për bukurinë.*

dubár/e, -ja f. sh. -e, -et. Dredhë, manevër, dinakëri, dredhi, p.sh. *Me Serbi, dredhi e pare, / Për Ballkan tue ba dubare, / Sikur të ishit shtatë lubi.*

dur pasth. Ndall!, qëndro!, p.sh. *Dur, Osman, kadalë njiherë, / Kadalë agë e qëndro në derë.*

ecátem vetv. shkoj tutje-tëhu, bëj ec e jak, eci andej e këndeje duke menduar, p.sh. *Ecatet mbreti e po mendon, / Tym e avull prej koke lëshon; Eja ecatemi pak = eja dalim e shëtisim; ecatj/e, -a, f.* veprimi sipas *ecatem*; *ecatës, -e, ecatar, -e, mb.*

émër, -i m. Urdhër; *Kam emër = kam urdhër; bëj emër = bëj urdhër, jap urdhër, p.sh. Mos ki dert, Murat, për bukë thatë, / Po kemi emër me jau marrë gratë.*

falltój jokal. Hedh fall; shoh fatin në shpatullën e berrit; p.sh. *Mbi eshtna natën gjatë falltuen.*

ferk, -u m. Agu, fillimi i agimit, p.sh. *Nëpër ferk e rrethuen boshnjakun.*

fet, palak. E bëj fet = e rrafshoj; e vë nën këmbë, p.sh. *Nën ta ka vetëm një mbret, / Që feja e ka krah të vet, / Të gjithë botën me e ba fet.*

furfullój jokal. Bën zhurmë me krahë (për shpendët), bën zhurmë të lehtë (për erën), p.sh. *Shifi sipër si fluturojnë, / Rrahin krahët e furfullojnë, / Sikur retë kur murmurojnë.*

fúz/ë, -a f. sh. -a, -at. Shpend shumë i shpejtë; p.sh. *Fuzë përpara i jep me vrap.*

gacërrí, -a f. përmb. Shkëndijat që dalin kur shkrepim zjarrin, edhe gacërrim/ë, -a -a, -at, Bricak e unur i ka bashkue, / Njëpër fringji gacërrí tue lëshue.

gërdhíhem vetv. Zgërdhíhem, p.sh. Nana yll në dritë kah shkrihet, / Turku i dekun nën të gërdhíhet; edhe me kuptim «shtriqem e hap gojën për gjumë».

gurgullíset vetv. Shkon duke gurgulluar (për ujin).

gurzín/ë, -a f. Vend me gurë të vegjël, p.sh. E kanë mbjellë e kurrë s'u mbinë, / Se u ka ra fara në gurzinë.

gyp, -i m.sh. -a, -at. Tyta e pushkës, p.sh. Miku në shpi don zemër, bukë e krypë, / Kurse anmiku shpatë, barut e gyp.

gjakësój kal. Fus në gjak, shtie në vëllavrasje, i bëj të vrasin njëri-tjetrin, p.sh. Udhë për pështim mendon mbreti, / Me i gjaksue shqiptarët ndërveti.

gjakësóhem vetv. Hyj në gjak, hyj në hasmëri me dikë, p.sh. Pra kush gjaksohet vlla me vlla, / Bahet mik me turk e me shka, / Që sundojnë tue na përça; gjaksoj, kal. gjaksim, -i m. veprimi sipas gjaksoj.

hallakám/ë, -a f. Përzjerje e parregullt njerëzish; hallakatem jokall. përzihem në një rrumujë njerëzish; edhe për bletën, bagëtinë.

hallallóhem vetv., edhe hallashtisem. Hallallosem.

hokúl, -i m.sh. -a, -at. Burrë i fuqishëm, azgan, trim, i fortë.

hudút, -i m. Kufiri; pa hudut shumë pa hesap, pa kufi.

iprrón, -i m. sh. -ë, -ët. I paudhi, shejtani, p.sh. Nji asht, iprron, drej e shejtan, / E zoti i madh s'ka çka i ban; sipas paragjykimeve mendohej se ai fshihej në përrenj.

jargój jokall. Nxjerr jargë; edhe jargitem vetv.; jargan,-e mb. që nxjerr jargë (për qen, njeri); jargitje, -a veprimi sipas foljes jargitem.

kaháre palak. Mallkoj me kahare = mallkoj dikë që të vdesë në një kohë të caktuar, në një afat, p.sh. Luftën tande me mallkue, / Me kahare me të dënue; baj kahare = mallkoj me vdekje brenda një kohe.

kakurét/ë, -a f.sh. -a, -at. Bimë e helmët, me erë të keqe, ngjan me tatullën.

kambekryé ndajf. Me këmbë e krye së bashku, p.sh. Kambekrye turqit përzihen.

karcýell-karcélli m. sh. karcej, -t, edhe karcella, -t. Karkalec; p.sh. Si karcelli kur bien në ara.

kazdís jokall. Këcen pasi është përplasur diku, p.sh. Topi kazdís (disa herë) kur përplasat në tokë; edhe fig. për një njeri që hidhet me një herë përpjetë, kur e ngacmojnë.

këndónjës, -i m. sh. -, -it, edhe këndues, -i m.sh. -, -it. Këndes, gjel. p.sh. Natën herët këndonjësit pa këndue, / Me armë në dorë tue prigue, / Motra e Sheqirit i ka hetue.

kokáll/ë, -a f. sh. -a, -at. Kokë e prerë, p.sh. Turkut të lig i shket kokalla.

krah, -u m. Me veshë në krah = me veshët ngrehur, p.sh. Ujku rri me veshët në krah me dëgjue kumonat e bagëtisë.

kreshtagjél, -e mb. Që ngjet me kreshtën e gjelit (shami, feste etj.), p.sh. Mbreti turk fesin kreshtagjel.

kryqóhem vetv. fet. Bëj kryq, p.sh. Me popa para tu kryque, / Mblidhen shkiet me kuvendue.

krráméz, -a f. sh. -a, -at. Gërhimë; grahmë, p.sh. Osman Aga tash ra në kllapë, / Luten hoxhët me qitapë, / Krramëza e dekjes e ka kapë.

krrat jokal. Gërrhas, p.sh. *i zuni gjumi e filluen me krratë.*

kulmón jokal. Arrin kulmin, p.sh. *Kulmon lufta malet zgjohen.*

kungullisem vetv. Bie për tokë si kungull.

kuqlóhet vetv. Bëhet i kuq, merr ngjyrë të kuqe, p.sh. *Kuqlohet dielli mbi Gollak, / Ngjyrë flamuri luftarak.*

kuquliset vetv. Bëhet i kuq, merr ngjyrë të kuqe.

kushtrój jokal. Jap kushtrimin (formim analogjik nga *kushtrim*), p.sh. *Fjalën e luftës për ta kushtruar, / Njëpër fringji gacërrri tue lëshue. Një përgjigje kushtron moti, / Të dy bashkë forcë prej koti.*

larmój kal. E bëj lara-lara, e zbukuroj, p.sh. *Me ar e serm veshjen larmue.*

legrác/ë, -a f. sh. -a, -at. Një furk druri me dy dhëmbë, që përdoret për të marrë saçin dhe çerepin, kur gatuajmë bukë.

leqój jokal. Gjarpëroj, eci duke dredhuar, leqe-leqe, p.sh. *Lepuri leqon për të mbulue gjurmët; edhe fig. dredhon, bën drill (për një njeri).*

leshëzí mb. *Kalë leshëzi* = kalë me qime të zezë; quhet edhe *vraç-i*.

lëdí kal. Dëllir, pastroj (edhe *ftg.*) p.sh. *Peshku mishin e ka të mirë, / Po halat duhet me ia lëdirë; lëdirem vetv.*

lok, -u m. Qendra, mesi i zemrës; fig. thelbi i zemrës, loçka e zemrës.

lózg/ë, -a f. sh. -a, -at. Trupi i gjatë i bostanit ose i kungullit, loze, rremë; fig. gjenealogjia, p.sh. *Atëherë do të jeni atdhetarë, / Se në Ballkan ata janë të parë, / Lozgjë e vjetër me rranjë e farë.*

lubardh jokal. Sapo zbardh, bie agu i dritës, kur ka më tepër terr se dritë; *lubardh/ë, -a* f. agu i dritës, sapo ka nisur drita të shquhet mbi errësirën.

lulák, -u m. sh. -ë, -ët. Thuhet për fëmijën e mbështjellë në shpërgenj (pelena) e të lidhur me rretër (brez), p.sh. *Shpatën e mbretit kalite në gjak, / Që të mos mbetet as fëmi në lulak.*

llókën, -a f. sh. -a, -at. Llokmë; pellg (uji, balte, gjaku etj.), llogaçe, p.sh. *Në llokna gjaku shetit hana.*

matrák, -u m. sh. -ë, -ët. Dajak, dru për të goditur, p.sh. *Me unë zjarmi e me matrak, / Qeremidet të pikin gjak.*

mefterë, -t m. sh. Orkestër me surle e daulle (tupan).

mengél, -i m. Darë e madhe prej druri, që përdorin zdrukthëtarët, marangozët; mengjenë.

mizdrák, -u m. sh. -ë, -ët. Armë luftime si shtizë e shkurtër me majë hekuri të rëndë, që hidhej me dorë, p.sh. *U ngreh shpata e u hodh mizdraku, / Ushtrinë turke e mbuloi gjaku.*

moçóhem vetv. Flas me thumba e ironi; *moçim, -i* m. sh. -e, -et (flas me moçime); *moçues, -e* mb. p.sh. *Me fjalë të randa u moçuen.*

nalét, -i m. Laneti, shejtani, shkoftlangu.

natedít ndajf. Natë e ditë, gjithmonë, pa pushim.

nat/ë, -a f. Nata e vorrit = nata, sipas paragjykimeve fetare, kur e pyesin të vdekurin.

ndërvéti (ndërmjeveti) për. Ndërmjet njëri-tjetrit, p.sh. *Udhë për pështim mendon mbreti, / Me i gjaksue shqiptarët ndërveti; U zunë ndërmjeveti.*

ndodhín/ë, -a f. sh. -a, -at. Ndodhi, ngjarje.

ndoqýsh ndajf. Në ndonjë farë mënyre, p.sh. *Po due besën gjallë me m'lëshue, / Kryet vetëm ndoqysh me pështue.*

ndóse lidh. Ose medoemos, ose patjetër, p.sh. *Nji plumb martime me ia falë, / Ndose këtu me e pru të gjallë.*

ngasakëq/e, -ja f. Këmëza e pushkës, ngaskeqe, p.sh. *Për luftë e paqe në kohë të keqe, / Gishti mbahet në ngasakeqe.*

ngashëhem vetv. -pës. Tërhiqem nga premtimet, ngashnjehem, mashtrohem; tërhiqem pas diçkaje, gënjehem për diçka; p.sh. *Fëmija ngashehet me dhurata; U ngasheva se m'u duk e mirë, po qe e keqe; Vrapojnë fëmitë nëpër ara, / . . / Me kanar e strajca të bardha, / Ngashehen se asht karvan me dardha; ngashëj, kal. ngashim, -i mb.; ngashyem-e (i,e) mb.; edhe ngashës/ë, -a. f.*

ngat ndajf. Afër, pranë, ngjat, p.sh. *Këcen boshnjaku përmbi at, / Dera e Gjakes i duket ngat.*

ngërmohem vetv. I bërtas dikujt, i gërmushem, p.sh. *Fort Sheqirit ju ngërmue: / Tu nzifët fjala djal çka po thue.*

ngordhi, -a f. Coftinë, ngordhësirë, p.sh. *Mbi kufoma nuk shtien breshni, / As shqiponja nuk sulmon ngordhi.*

ngratë (i,e) mb. I varfër nga gjendja ekonomike jo i pasur, p.sh. *Hajde, byrum, more boshnjak! / Po kemi ndodhë do njerëz të ngratë.*

ngujój kal. Mbyll, i mbyll derën mirë, p.sh. *Popujt në kryq me i gozhdue, / Në errësinë të natës me i ngujue; ngujor/e, -ja f. sh. -e, -et. llozi i derës (prej druri a prej hekuri); ngujim, -i m. veprimi sipas kuptimit të foljes ngujoj. Shembuj të tjerë: *E ka ngujue vajzën në shtëpi; E ka ngujue gjakësin, s'e len me dalë. Edhe ngujes/ë, -a f. të mbyllurit brenda.**

palohem vetv. a) Paloset, vihet palë-palë, p.sh. *Duej pa grunë turqit palohen, / Po i han toka pak nga pak. b) Sthrihem rrafsh me tokën.*

paloj kal. Palos, bëj palë, p.sh. *I vllaj Sheqirit djal krenar, / Plumb'e koka palon në barë.*

përç/ë, -a f. sh. -a, -at. Perçe.

përbij kal. Kapërdij, gëlltit, p.sh. *Për Ballkan tue ba dubare, / Sikur të ishit shtatë lubi, / Copa copa për ta përbi.*

përbirój kal. dhe jokal. E fus në vrimë, e kaloj nëpër një vrimë, përbir, p.sh. *Përbiroj perin në gjylpanë; kaloj nëpër birë, Ku s'dalin dhinë ata kalojnë . . . / Kush e di se kah përbirojnë.*

përmbi ndajf. Sipër, p.sh. *Zhgabët shqiptare u bien përmbi.*

përshitój kal. E prek paksa, e cek, e godit rrëshqitas, p.sh. *Plumbi më ka përshitue në lëkurë; si ndajf. Më ka ra përshitë; përshithem pës.*

plaf, -i m. Mbulesë prej kërpi; kur është me lesh dhie quhet çerg/ë, -a. P.sh. *Po Gollaku s'asht kodër pilafi, / Që t'i mbërrijnë turkut plafi.*

poçeng/ë, -a f. sh. -a, -at. Kokë e keqe, e shëmtuar, kokë si poçe, si qyp; përdoret me ironi e përbuzje, p.sh. *Poçengë ulun e shpirt për-vluem; / Ahmet aga duel i gëzuem.*

poçeri, -a f. Zanati i të bërit poçe, shtama etj. prej balte.

prigój kal. Përgjoj, p.sh. *Me armë në dorë tue prigue, / Motra e Sheqirit i ka hetue; prig/ë, -a f. përgjimi.*

qylér, -i m. sh. -ë, -ët. Dhomë gjumi për një çift, gjerdek; fig. varr, p.sh. *Po mos u ftoj se ka pak erë, / Sa s'të kam shti hala në qylerë.*

qyteli, -a f. Çifteli.

róg/ë, -a f. sh. -a, -at. Vend, shesh i zhveshur në mes të pyllit, rrogë; edhe për pjesën e prapme të kokës, kur kanë rënë flokët, shogë; *rogohet* vetv. zhvishet, mbetet pa flokë, bëhet shogë, p.sh. *M'u ka rogue kryet, m'asht ba roga-roga.*

rrëshén jokal. (rrësheu, rrëshye). Hedh, ndahet bleta ere nga zgjoi i vjetër, p.sh. *Bleta më ka rrëshye dy herë.*

rrëzbitem vetv. Bie poshtë; gërryhet, brehet, p.sh. *Kalon koha malet rrëzbiten, / Për kunorë shekujt grabiten.*

rrokullóhem vetv. Rrokullisem, p.sh. *Si dru mali asht shkurtue, / Cunga trupat janë rrokullue.*

rrýhem vetv. Stërvitem, fitoj përvojë, regjem në një punë, p.sh. *Në luftë jam rrye me ta vet, / Atje të dalin ku nuk i pret.*

singí, -a f. sh. -, -të. Bajonetë, p.sh. *Me mish djepi po i ushqen singitë.*

shilój kal. Shaloj kalin, i vë shalën; e mësoj kalin, e shtroj për t'i hipur, e nënshtroj, p.sh. *Kalin mund ta shilosh edhe pa shalë; Kuajt t'i ndalëm sot me i shilue, / Serbinë nesër m'e sulmue, shiluem, -e (i,e) mb. shilim, -i m. veprimi sipas shiloj.*

shít/ë, -a f. sh. -a, -at. Shigjetë e vogël dhe e hollë; shitoj kal. Vras me shitë, p.sh. *Me helm shite kush shiton...*

shkepój jokal. Çaloj, p.sh. *Kthehet Osmani tue shkepue, / Si langoni kur shkon me gjue; shkepan, -i m. çalaman, shkepajk/ë, -a f. çalamanja; shkepan, -e mb.; shkepim, -i m. veprimi sipas shkepoj; shkepohem vetv. bëhem çalaman.*

shkímem vetv. Fikem, shuhem, p.sh. *Jam shkim e jam tretë; shkimen yjtë; si u shkim gjithë ai njeri; shkime qirin; fig. Jam shkim nga pasunia; Yjtë e shkimën mos me shikue, / Ftyra e qiellit u shumtue; shkimj/e, -a f. veprimi sipas shkim; shkimun (i,e) mb.*

shpurth (shpurth) jokal. Lëviz këmbë e duar; p.sh. *Pula shpurdh kur i presin kokën.*

shtalbët (i,e) mb. Shtalb; shtalb, -i m. kalli misri ende i njomë; fig. i papjekur, i pabërë, p.sh. *Zemra e ftofët baruti i kalbët, / Gjumi i gjatë mendja e shtalbët.*

shýtem vetv. Futem, p.sh. *Shtytem në ujë; Kerret me trina po avyten, / Në fushë të betejës varg po shyten, / Dilu para se në gjak po mbyten. (krh. FGjSh zhytem); shytun (i,e) mb.; shytj/ë, -a f. veprimi sipas shytem.*

tërthorój kal. Gërshetoj, vë kryq e tërthor gjërat; tërthorohet vetv. p.sh. *Tërthorohen njerëzit kur flejnë; Tërthorohen penjtë.*

tolloxhítem vetv. Përzjehem, ngatërrohem; lëviz andej e këtej; p.sh. *Bagëtia u tolloxhitën.*

trínc/ë, -a f. sh. -a, -at. Shpend i vogël, i larmë, që kalon nëpër koshat e misrit (trinat), trinckë, trishtil, p.sh. *Trinca në kungull (= në grackë) janë kralia, / Kur me ta s'asht perëndia.*

trumpetín/ë, -a f. Zëri i shumë trumpetave, rënje, rrahje trumpetash.

tubój kal. Mbledh, bëj tubë, bëj grumbull, p.sh. *I baj drutë tubë ose i tuboj drutë; e tuboj ushtrinë; Armët e krenat me i tubue, / Vetëm një të gjallë m'e lëshue; tubohem vetv.; tubim-i m. tubuem, -e (i,e) mb.*

turr/ë, -a f. Emblemë (FGjSh).

tymón jokal. Nxjerr tym, p.sh. *Ku tymon oxhak shqiptar, / Agë e prift s'kanë natë të parë.*

thál/ë, -a f. sh. -a, -at, (edhe fal/ë, -a). Kapsollë, p.sh. *Syni në shej e gjilpana në thalë, / Kryet e anmikut e marrin falë.*

thárbet vetv. Thartohet, priset, p.sh. *U tharb qumështi; fig. priset nga mendja (për njeriun).*

virán, -i m. sh. -ë, -ët, (-a, -at). Azgan, burrë i fortë e i zoti, vigan; viran/e, -ja, f. p.sh. *Me u përleshë me virana..*

vnoj kal. Vë, vendos, p.sh. *Vnoj një mullar me bar; Vnoj një kufi, një send në një vend tjetër etj.; vnuem (i,e) mb., vnuemj/e, -a f. vnohem vetv. pajtohem me dikë, që jam zënë, p.sh. U vonuen njeni me tjetrin, u miratuen.*

vri, -ni m. Vend i sheshtë e kodrinor në rrëzën e maleve.

vrúgem vetv. Errësohem, bëhem i zymtë, p.sh. *Vruget njeriu në fytyrë, koha, drita etj.; vruget (i,e) mb.*

vrúllem vetv. Vij me vrull; shkoj me vrull; marr vrull; p.sh. *Vrullen plumba e shigjeta.*

ýlç/e, -ja f. sh. -e, -et. Prona e mbretit, toka e mbretërisë.

zafurrój kal. E mbështjell, e mbledh mirë; strehoj, e ve në vend të sigurtë, p.sh. *Në kofët se don me pranue, / Në dueqë të kuajve me i ngarkue, / Me fletë hithi me i zafurue; zafurrim-i* m. veprimi sipas kuptimit të foljes zafurroj; *zafurruem-e (i,e) mb.*

zgúer, -i m. sh. zgori-të. Gropë e kalbët në lis, zgërbonjë, zgoriq, zgorç. p.sh. *Gratë s'i çojmë në zguer të hutit, / Pa u përplue në flakë të barutit.*

